

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei;
Pe jumătate 90 Lei
în America pe un 2 dolari.

iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică

Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Bănci populare

Să nu mai fie sat românesc, fără o bancă populară!

Grațian C. Mărcuș

Pentru apărarea credinței strămoșilor avem în fiecare sat biserică, pentru propășirea în cunoștințe și în învățături fiecare sat are o școală. Dar pentru a ne apăra contra dușmanilor cămătari, pentru a ne ajutama în caz de nevoie, ce instituție avem în sat? Până acum n'am avut nimic. Dacă cuiva îi trebuia o sumă împrumut, o lua dela cămătari, cărora le plătea dobânzi mari de se spetea. Având un bou, lua bani împrumut, ca să-și mai cumpere unul. Plătind la dobânzi cămătărăști, îl pierdea și pe cel ce-l avea. Dacă nu găsea în sat vre-un cămătar, mergea la banca din oraș. Dar și aceea tot dobânzi mari lua. D'apoi drumurile! Câte zile pierdute, ba cu înaintarea rugărilor, ba că încă nu s'a aprobat, ba nu sunt încă bani, iar după ce ai primit suma împrumutată, împuținată binișor prin marile dobânzi reținute, aleargă iar la scadențe pentru plata dobânzilor, a ratelor din capital și schimbarea cambiilor. Tot atâtea zile pentru fiecare, tot atâtea zile scumpe de lucru, pierdute!

Dar iată că cei din satul vecin și-au înființat o bancă populară. Au adunat bani, au ținut adunare, au ales consiliu și cenzori. Dela Federală au căpătat împrumut cu dobânzi mici. Banca dă împrumuturi membrilor tot cu dobânzi ieftine, nici jumătate cât luau cămătarii. Și apoi cât de ușor merg treburile. Înaintezi rugarea și aștepti câteva zile, până ce se votează, dar întrebi în fiecare seară de împrumut, venind dela lucru, și nu pierzi atâtea amar de zile scumpe. Primești banii și, la scadență, nu mai alergi cu căruța în orașul îndepărtat, ci colea după lucru mergi la dl părinte sau la dl învățator, casierul băncii, dai banii pentru dobânzi și rata din capital și cambiul nou înscălit de giranți. Cât de ușor, cât de folositor pentru țaranul sătean, care plătește și dobânzi mai puține, dar nici nu pierde vremea degeaba!

Dar ai și câțiva bănișori adunați. Le puțini, căci vremurile-s grele, și n'ar merita, ca numai pentru ca să-i depui la banca din oraș, să faci atâtea drum. Dar și în fundul lăzii îți pare rău să-ți

ții, căci nu aduc nici un folos, nici o dobândă. Dacă este însă banca populară în comună, depui suma acolo, după care primești și dobândă. Când îți trebuie banii, mergi și scoți suma marită cu dobândă convenită și îți cumperi ce-ți trebuie, împlinindu-ți vreo lipsă.

Toate aceste lucruri bune se pot numai acolo, unde sunt bănci populare în sat. În acea comună unde este și bancă, s'a ridicat încă un turn de apărare contra dușmanilor. Biserica te apără de necredincioși, de uneltirile duhului necurat. Școala luminează în neagra noapte a neștiinței. Banca te apără cu îndărătnicie contra cămătarilor, iar al patrulea turu de apărare e Cooperativa, care te apără contra speculanților. Dacă toate aceste patru lucruri crează bine și cu spor în satul nostru, nu ne temem că vor mai putea intra cei răi.

Dar astăzi sunt încă multe sate unde nu e decât biserică și școală. E bine, pentru că suntem apărați. Dar numai în față. În dos, pe unde vin alți dușmani — n'avem nimic. Ori, totdeauna dușmanul care te atacă la spate, e cel mai periculos. Trebuie deci să urmăm fără întârziere ca să înființăm cât de repede, în fiecare comună câte-o **bancă populară**.

Preoți, învățatori, plugari, toți adunați-vă și întemeiați câte o bancă populară în fiecare comună. Din broșura dlui Ion Popu-Câmpeanu, apărută de curând, veți putea ști tot ce trebuie să faceți.

Ajutați-vă unii pe alții și Dumnezeu își va da binecuvântarea sa asupra muncii cinstitute, sinceră, de a introduce mai multă bună stare și învoire în satele noastre românești.

Fântânile de petrol dela Moreni încă tot ard. Sunt cinci săptămâni de când ard într-una fântânile de petrol dela Moreni. Orice fac inginerii, nu sunt în stare să le stingă. Înălțimea limbii de foc a fântanei Nr. 298 este de 25—33 metri. De ca nu te poți apropia, fiindcă te omoară gazele și căldura, și te asurzeste sunetul.

Din țara ghețurilor veșnice

Am cetit cu toții despre întâmplarea nenorocită a generalului Nobile, care, vrând să sboare, cu mai mulți tovarăși, peste Polul Nordic, a căzut între ghețurile veșnice. Chipul nostru arată cum trăiesc oamenii în ținuturile dela Miazănoapte.

Flori de teiu dela Hamburg..!

Iar teii noștri își scutură floarea, putrezind fără folos în umezeala pământului.

O răceală întârziată m'a dus zilele trecute la d. Busoiu, farmacistul român al Blajului, să caut un leac. Știam din copilărie, dela bunica, Dumnezeu s'o hodinească în sânurile dreptilor, că răceala și tusa se vindecă repede și ușor cu flori de teiu. O zeamă îndulcită, seara, un țol mișos până peste vârful capului și turbată să fie tusa, care, cu acest leac bătrânesc, nu se înmoaie și nu se vindecă!

— Dă-mi o porție de flori de teiu, domnule Busoiu, — zic.

— Iacă, să-ți dau, domnule Melin, — răspunde farmacistul nostru. Dar ai să le plătești cam pipărat de astă dată.

— Păi cum? Doar' e plină țara de tei, domnule Busoiu. Ian vină încoace, spre ușă. Nu simți mireazma dulce, îmbătătoare, care vine de către grădina mitropolitană? Și alta, mai apropiată, de către grădina seminarială. Și dumneata îmi vorbești de scumpetea florilor de teiu? Cum asta, domnule Busoiu?

— Simt și eu această dulce mireazmă a zilelor de Iunie, însă florile de teiu din țara noastră se scutură degeaba, se usucă și putrezesc, iar noi farmaciștii, vindem, uite, flori culese în țara Neamțului, pe cari le plătim cu bani grei, ca apoi tot pipărate să le vindem și noi mai departe, la cei cari vreau să se vin-

dece de răceli, ca dumneata. Uite, cine te vindecă pe dumneata și cui plătim noi bani scumpi, pentru leacuri cari la noi putrezesc prin celea grădini și livezi. . .

Zicând acestea, prietinosul farmacist român al Blajului îmi pune dibainte un pachet frumos, de-un chilogram, presat în formă de cărămidă, pe care, cu slove roșii, citesc următoarele:

Netto 1 kg.
Flores Tiliae sine bract
F. Techow Hamburg

Pe românește: „Fără inveliș, 1 kg. flori de teiu, fără rămurile, dela Franz Techow din Hamburg“.

— Mie îmi stă acest pachet în 205 lei pe cari i-a băgat în punga sa d. Franz, din celalalt colț al Europei, tocmai de pe malul Oceanului. Eu aș vinde bucuros flori dela noi, dar n'are cine să mi-le adune, că Românașii noștri nu se ocupă cu așa ceva și teii noștri înfloresc înzădar. Măcar ce-ar fi mai ușor, ca niște copilași să întindă scările cătu-i ziua și să culeagă florile mirositoare, pe cari, uscându-le frumos într'un pod de casă, să mi-le imbie să le cumpăr cu bani buni, spre folosul lor și al betegilor. La noi atâția copii bat câinii pe drumuri, sau prundurile râurilor, la scăldat, iar banii îi culege d. Franz Techow dela Hamburg. La noi nici țigănușii nu umblă după flori de teiu, ci, uite-i colo, cum aleargă cu mâna întinsă după „domni“, cerșind un leu, pe nemuncite. . . ! Și așa, noi vindem în farmacia florile lui d. Franz, care ne fură banii, și mie, și dumnitale și tuturora. . . !

Așa mi-a vorbit d. Bușoiu, măsurându-mi cu gramul un pumn de flori, pe cari le-am plătit cu 3 poli (60 lei), plata mea pe două zile de muncă grea și istovitoare.

Cu durere multă, am înfundat florile în buzunar și m'am gândit: Isteț om d. Franz Ala dela Hamburg. Și tare rămași mai suntem noi Români, dacă și pentru flori de teiu ne tri-

mitem banii la d. Franz, tânguindu-ne într'una de sărăcie.

O învățătură din celea de mai sus am putea trage cu toții: florile de teiu se plătesc cu bani buni, căci le cumpără toți farmaciștii. Un copil poate culege pe ușor într'o zi câteva chilograme.

Tot așa ar putea culege copiii noștri florile de soc, celea de nalbă, de mușețel și de alte asemenea *buruieni de leac*, pe cari farmaciștii le plătesc cu bani buni. Banii ar putea rămânea în țară la noi, iar nu în punga folticoasă a d-lui Franz dela Hamburg. . . !

O mie cinei sute de oameni mușcați de câni turbați

Nici odată țara noastră n'a avut atâția oameni mușcați de câni turbați ca și în anul acesta. Din Ianuarie și până acum, numărul celor mușcați de câni turbați se ridică aproape la 1500 în toată țara. Din acest număr, 401 persoane au fost din București, iar ceilalți au fost din alte părți ale țării.

Numai într'o singură zi la Curtea de Argeș au fost mușcați de un câne turbat 31 persoane.

De aceea peste tot locul, oamenii să se ferească de câni turbați. Orice câne fără stăpân și vagabond numai decât să fie împușcat.

Mai ales în zilele de vară, când căldurile sunt mari, turbarea cânilor e mai deasă.

Cum scăpăm de viespi

Viespii se trag mai ales în locurile unde se țin fructe (în case, în prăvălii) pe cari se așează și le sug zeama. Dacă cauți să-i alungi te înțepă rău, că sunt bățioși și se mănîie repede. Ca să scapi de cât mai mulți, puneți pe lângă fructele de cari se apropie viespii câteva păhare pe care le umpleți cu o amestecătură de ulei de leandru și de praf de aloc (așa cereți în prăvălii ori în farmacia). Toți viespii vor muri în aceste păhare care îi înșală și de unde nu mai pot scăpa.

Grăunțe sufletești

Și preoții ortodocși recunosc că legea noastră strămoșească a fost cea catolică.

Intru atâta este de limpede dovada că legea noastră strămoșească a fost cea catolică și că până în zilele patriarhilor, de nefericită pomenire, ai Constantinopolului, Fotie și Gerularie, toți Români am atârnat de mama noastră Roma, — încât nu numai toți învățații neamului o recunosc aceasta, ci până și preoții ortodocși mai luminați, între cari cu tot dreptul putem număra pe *păr. Dr. Ioan Lupuș*, fost ministru, profesor la Universitatea din Cluj și membru al Academiei Române și pe *păr. Ștefan Metes*, membru corespondent al Academiei Române.

Iată, ce ne spune *păr. Dr. Ioan Lupuș* în »Istoria Românilor«, Ediția II. București. Editura Cartea Românească, 1923, pag. 32—34: »Intre coloniștii (tovărășie de oameni cari părăsesc țara lor și se duc de să așează într'altă țară, unde cultivă pământul) aduși de Traian în Dacia (așa se numea România Mare de astăzi pe vremea Romanilor) au fost și creștini. Aceștia însă n'au putut găsi aci, chiar dela început, împrejurări potrivite pentru întemeierea și organizarea bisericii creștine. Totuși dela ei au avut prilej să cunoască legea creștină și s'o urmeze și unii dintre locuitorii băștinași ai Daciei Traiene. Scriitorul bisericesc Tertulian, vorbind despre răspândirea

Foița „UNIRII POPORULUI“

O pilduire de demult

La ce sunt buni bătrânii

Pe vremea lui Ștefan-Vodă, veni peste Țara Moldovii, doi ani dearândul, o secetă grozavă, că se uscaseră toate holdele și iarba toată.

La trei ani însă, în prour de primăvară, cerurile se deschiseră și ploile începură, dar de arat, cine să s'apuce? Nimeni, că nimeni n'avea un fir de sămânță!

Și Ștefan-Vodă dădu vestea'n țară că va răsplăti cu de toate pe cel ce-i va aduce sămânță bună.

Târziu tocmai, se sveni la curtea domnească, anume, că nimeni nu are sămânță fără numai un moșneag; dar nu o banișă două, ci într'atât de multă, c'ar putea semăna cu dânsa, o jumătate din cuprinsul Moldovii.

Vodă, cum auzi, îl chemă la dânsul și-i zise;

— Dacă ai, vinde-mi-o mie.

— Ba de vândut n'o vând, ci mai bine trimite plugurile să are pe unde-oiu semăna-o eu, răspunse bătrânul.

Vodă, i-a dat la'ndămână toate plugurile curții, și-a poruncit tuturor celor mai mari peste târguri și sate să'njuge boii și să are pe unde va semăna uncheșul.

S'au strâns cu toții și după vorba moșneagului, au început să are numai drumurile; și

noaptea semăna el, ca să nu se deoache munca iar brăzdatul se făcea după ridicarea zorilor.

Și treaba s'a sfârșit, și grâul a răsărit des și frumos, iar toamna, când Vodă Ștefan a chemat pe moșneag la răsplată, acesta i-a spus șiretenia, pe care lesne o înțelegem și noi.

Răsărise adică, sămânța scuturată în anii de sloate și ascunsă în praful drumurilor.

Vodă, cică s'a minunat mult de înțelepciunea bătrânului. Până atunci, la curte erau numai oșteni tineri, cu cari căloase hotarele dușmanilor și primise 'n lăuntru hotarelor noastre pe dușmani. De atunci însă, își alcătui și un divan de oameni bătrâni, de unde ieșea sfatul, greu de aflat la cei tineri.

Săcuiul în tren

Auzise și Săcuiul,
Că în țară este tren,
Care într'un ceas te duce
Din Ditrău în Săn-Mărtin.
Și aflând de prin gazete,
Că plata nu-i așa mare,
Ce-și gândește: hai să facă
Și Piștuka o'ncercare
Căci și așa are-un șogor,
Chiar acolo'n Săn-Mărtin,
Și decât să prindă caii,
Mai bine merge pe trin.
Și gătit de drum Săcuiul,
Cu desagii plini pe spate,
De slănină, carne friptă,

Și palincă de bucate,
O ia frumușel tot voie,
Pe drumul dintre hotare
Ca să-și cumpere-o »buletă«
Dela domni cei din gară.
Dar uitase vezi Piștuka,
Să îi spună la boreasă,
Ce să lucre pân se'ntoarce
Dela șogor-baci acasă.
— Să mă'ntorc să-i spun la Răb
Din drum, atunci n'am noroc,
Dar las că spun io atuncea,
Când din Săn-Mărtin mă'ntorc.
Și-și gândea Săcuiul nostru
Ce bine o fi în tren:
«Unde om din toată lumea
Fără bani acol' vedem.
Ș'apoi când venim acasă,
Spui la Săcui ce pățit,
Căci cu domni din lumea mare,
Pișta ingeș vorbit.
Atunci toți Săcuii noștrii,
Zic că io mare 'nvățat,
Și la toamnă bună seamă,
Pe mini face dipotat».

Tot așa făcând la planuri.
Iată se trezește'n deal,
De unde se vede gara,
Ca la o fugă de cal.
— Ișten șegici, zice Pișta
Și zău, să nu-mi fie frică,
Ian să gust o sură două,

creștinismului la diferite popoare, amintește și pe Daci, ca pe unii, cari se închină lui Hristos«...

»Cele din urmă rămășițe ale păgânismului din Dacia le-a stărpit însă Nichita Romanul, episcopul din Remesiana (lângă Niș, în Serbia). Pe la anul 400 după Hristos. Nichita a propovăduit, cu deosebită râvnă, cuvântul lui Dumnezeu la strămoșii poporului nostru, atât în stânga cât și în dreapta Dunării. De aceea el este socotit ca un apostol al neamului românesc«...

»Biserica noastră românească l-a așezat între sfinți și-i serbează pomenirea mucenicească în ziua de 15 Septembrie a fiecărui an, sub numele de Nichita Romanul«.

»După cum arată învățații, cari se îndelețnesc cu studiul limbei române, viața bisericească a poporului nostru a stat în epoca cea mai veche sub înrăurirea limbei latine. Toate cuvintele prin cari exprimă Românii noțiunile fundamentale ale vieții creștinești, sunt de origine latină (Dumnezeu, tâmplă, cruce...) Mai târziu a urmat epoca de înrăurire grecească, și apoi cea slavonească. De aceea pentru gradele ierarhice avem în limba română mai ales cuvinte de origine grecească (episcop, metropolit, arhimandrit, egumen, protosincel, protoiereu, ș. a.), iar pentru servicii și alte rândueli bisericești avem cuvinte de origine slavonă (utrenie, vecernie, sfeștanie, molitvă ș. a.)«.

În ce privește scrierea cu litere cirilice la Români, pâr. Dr. Ioan Lupaș ne spune că: »Dela Bulgari a trecut scrierea cirilică (cu bucoavne vechi, cum sunt și astăzi încă unele cărți bisericești) și la Români, cari s'au folosit de ea până în secolul XIX«.

Părintele ortodox român Ștefan Mețeș, după ce ne spune că în Dacia Traiană au fost creștini — sporadici (ici coala câte unul) — și înainte de anul 271, după cum dovedesc două monumente (lucrări de zi-

dire sau de cioplire în piatră, făcută în amintirea unui om mare sau a unei întâmplări de seamă) arheologice (cari se țin de știința monumentelor vechi) — sarcofagul (mormântul de piatră în care cei vechi așezau trupurile morților ce nu se ardeau) dela Napoca (așa se numea pe vremea Romanilor Clujul de astăzi), examinat de învățatul Vasile Pârvan, și inscripția aflată în 1858 la Potaișa (numele roman al orașului Turda) — continuă în »Istoria Neamului Românesc«, vol. I. — Biblioteca Astrei, Nr. 4, Sibiu 1922, editură Asociațiunii«, pag. 59—61:

»Creștinismul spovadic din Dacia înainte de 271, în epoca aceasta (după anul 325) s'a împuternicit foarte mult prin relațiile populației din nordul Dunării cu cea din sud, îndeosebi sub Goți (un popor de obârșie germană, care a locuit în Muntenia de astăzi) cari erau creștini și federati (cari fac parte dintr'o alianță, unire, de state) ai Imperiului, apoi prin sprijinirea statului roman a creștinismului și, chiar prin năvălirile Hunilor în sudul Dunării cari aduceau în nord ca prizonieri mulți creștini... Ba se poate spune, că un număr restrâns din populația sudică, între cari erau și creștini, a imigrat (s'a mutat) în Dacia, unde avea mai multă siguranță pentru ziua de mâine, decât în Imperiul zilnic asaltat (atacat) de barbarii din nord, cari râvniau la bogățiile Bizanțului și ale altor orașe române«...

»Adevăratul apostol însă al încreștinării Daco-Romanilor e Nichita, episcop de Remesiana, (localitate la răsărit de Niș spre Sefia) un romanisator al nostru și prin creștinism, un reînviator în forme eterne (veșnice) a tradiției curate, romano-italice, la Dunărea de jos. Nichita a trăit la sfârșitul secolului al IV-lea și la începutul celui de al V-lea, de naștere daco-roman, a dezvoltat o activitate foarte zeloasă în limba latină, pentru convertirea (întoarcerea la creștinism) în masă (grămadă) a poporului daco-roman«...

»Precum înainte de Nichita am întâlnit misionari creștini în Dacia, tot așa vor fi venit și după aceasta alți misionari din sudul Dunării, — unde erau numeroase centre (puncte de întâlnire) episcopoești — spre a ținea aprinsă și a mări flacăra creștină în sufletul populației daco-romane«.

»Argumentul (dovada) cel mai puternic pentru vechimea creștinismului daco-roman sunt cuvintele creștine de origine latină, păstrate până astăzi în limba românească, prin cari se designează (arată) noțiunile de competență ale religiei creștine«. Și după ce înșiră o seamă din aceste cuvinte, încheie: »Prin urmare, toate cuvintele principale și necesare pentru creștinismul nostru, sunt din limba latină, ceea ce dovedește că el s'a introdus încă în epoca romană.

»In biserica românească, supusă patriarhului din Roma, a dominat până către sfârșitul veacului al IX-lea limba latină. Preoții noștri din aceea vreme îndepărtată se sfințeau de episcopii latini din dreapta Dunării«

În ce privește introducerea limbii slavone în biserica noastră, pâr. Ștefan Mețeș, o explică în felul următor: »Când Bulgarii ajung stăpâni în sudul Dunării și introduc ritul slav în biserică, înființând în secolul al IX-lea două scaune episcopoești slave în Silistra și Vidin, străbunii noștri, urmând vechea tradiție, se duceau la numitele centre episcopoești slave, pentru sfințirea de preoți, antimise (pânza pe care slujește preotul sfânta liturgie și într'un colț al căreia se află moaște de ale sfinților. Antimisul nu-l poate sfinți numai episcopul) și alte trebuințe creștinești, nu se mai puteau înțelege în limba latină, care era și a bisericii românești de atunci. Și fiindcă episcopii nu știau latinește, ca să învețe pe preoții noștri, veniți din nordul Dunării, în această limbă rugăciunile de lipsă și slujba bisericească, era foarte natural ca din secolul al X-lea mai ales

Din ploscuța cu palincă.
Căci numai așa mai prinde
Omul slab la drum curaj
Apoi ducă la min' gezeș,
Șemmi boi până la Blaj.
Tot așa gustând Săcuiul,
Din ploscuța cu răchie,
Hop, se și trezește'n gară,
Unde-i larmă, gălgăie.
Unii să-și pună pachetul,
Alții merg să-și ia bilete,
Alții cetesc la »reclame«
Atârdate de perete.
Dar cum Piștike al nostru,
Era, vezi, cu capul plin,
Nu putea alta să zică,
Fără numai Sân-Mărtin,
Iară când casierul strigă:
— Ce bilet să îți dau, măil?
Pișta alta nu-i răspunde:
Făr: *Sân-Mărtin, șemi boi!*
— Bun, îi zice Casierul
Iată un bilet de boi!
Și văzându-l într'o dungă
Și binișor oțelit,
Intr'n vagon de boi Pișta,
Cu un cal s'a pomenit.
— Noa acuma's chiar pe gezeș,
Zice Pișta nost voios,
Deacum nice pân la crișmă,
Nu merge Pișta pe jos.
Ei dar știți, când pleacă trenul,
Puținel doar se smucește,
Și Săcuiul din picioare,

Drept pe șala se trezește.
— Terremtette, strigă Pișta,
Cum de io am căzut jos
Și calu de lângă mine,
Stă'n picioare tot frumos!?
Aha! calu dracu
Capu'n căpăstru băgat,
Și căpăstru de perete
Acum văd io că-i legat!
Și cătând spre un perete
Vede-un căpăstru stingher
Și să nu mai cază Pișta,
Iute și vără capu'n el.

— Noa acuma meargă gezes,
Cum o vrea și cât de tare,
Pișta doar îi om odată,
Stă cătană în picioare,
Și-și zicea Săcuiul vesel,
Ce bine-i aici în trin
Când deodată se trezește,
C'a ajuns în Sân-Mărtin,
— Impiegatu vine'n grabă,
Dă zăvorul la o parte,
Și pe Pișta de căpăstru,
Din vagon frumos îl scoate.
Toată lumea se adună,
Și bufnesc cu toți de râs,
Căci gândea că impiegatul
Aduce un puiu de urs.
— Dară uite, o minune
Ba să zicem lucru prost,
Să 'ntâmplase că de față

Și șogor lui Pișt' a fost.
— Dar măi Pișta, ce-i cu tine,
De te-aduc legat la noi?
Dară Pișta îi răspunde:
Las că-ți spun io, șemi boi!

— »Uite când eu azi din Ditró,
Gata de drum am plecat,
La gară un domn mă'ntreabă:
La mini ce bolet de dat?
Io spus tare să audă:
La Sân-Mărtin șemi boi,
Și el vezi băgat la mine
În vagonul cel de boi.
Dar acum ciudă la mine,
Că io plătit banii toți,
Și aici în bughelariș
Nu mai am decât trei zloți.
Asta nu-i destul să mergem,
Iar cu trin în sat la noi.
Dară merg ca pân acuma,
Pe jos, șogor, șemi boi.
Șogor lelchiem, spui o vorbă:
Ducă dracu Sân-Mărtin,
Dar io nu mai plecăm altul,
Cu domni mari nici când pe trin
Căci spus un român la mine,
Și n'am crezut vorba lui,
Și acum vedem cu ochii:
Că tren nu-i pentru Săcui!...

Pețelca.

Iuliu Domșa,
Învățător.

să se introducă practica de a învăța rugăciunile, etc. în limba slavonă, nefiind nicăiri, în apropiere, *episcopi creștini latini*, unde ar fi putut merge preoții noștri la sfințire. Introducerea ritului slav deci începe a prinde rădăcini în biserica românească în veacul al X-lea, cucerindu-o cu totul în cel următor, întărindu-se în al doilea Imperiu bulgar, pentru a putea stăpâni mai multe veacuri (până în al XVIII-lea). Împăratul bizantin Vasile al II-lea, numit și Bulgarohtonul (ucigătorul de Bulgari), stărmă cu totul, la 1018, statul bulgar, din a cărui populație o parte considerabilă se refugiază în nordul Dunării. Intre acești refugiați au fost foarte mulți clerici, cari au întărit la noi în biserică ritul slavon.

Iuliu Maior.

Bucuria copiilor

Prima împărtășanie

Zlatna, 10 Iunie

După cum se rânduește în hotărârile sinodului arhidiecezan din 1927, prima împărtășanie a copiilor de școală, are să se facă cu deosebită pompă, — și după o temeinică pregătire a copiilor.

Ziua de 10 Iunie — Duminica tuturor Sfinților — a fost ziua de bucurie sufletească pentru copiii din Zlatna, Feneș, Petringenii, cari toți, în număr de 16, s'au cuminecat pentru prima dată în biserica gr. cat. din Zlatna, prin Părintele misionar Dr. I. Marianescu.

Cu toate că copiii au fost bine pregătiți de preoții din Zlatna și Petringenii, a fost invitat Părintele misionar — care acuma e la Cib —, ca se vină se desăvârșească aceasta pregătire, ceea ce s'a făcut în zilele de Joi, Vineri și Sâmbătă, cu toți copiii, asigurându-se prin aceasta deplina reușită a acestei sărbători de bucurie și mângăere sufletească și creștinească.

Tot cu acest prilej s'au mărturisit și cuminecat toți elevii gr. cat. dela școlăle din Zlatna și mai mulți credincioși.

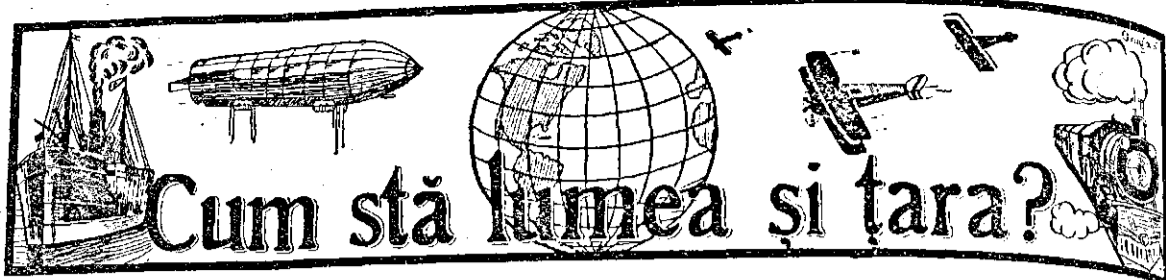
A fost aceasta zi un praznic înălțător, care nu se va șterge nice odata din mintea copiilor, cari s'au unit cu Domnul Isus Hristos acum mai întâiu; iar lacrimile de bucurie ale părinților și a publicului foarte numeros, au săpat adânci urme în sufletele tuturor.

Copiilor apoi li-s'au împărțit, ca amintire, cărți de rugăciuni și chipuri sfinte. După sf. liturghie toți copiii, cu părinții lor, au fost la masa unei vrednice familii din Zlatna.

Trebue să aduc mulțumite Reuniunii femeilor gr. cat. din Zlatna, care s'a silit să asigure reușita acestei sărbători, alături cu preoții acestor comune, și în special Părintelui misionar, carele n'a cruțat nimic și a făcut totul, ca acești copii nevinovați să fie vrednici fii ai lui Isus Hristos!

Un părinte.

Un prinț nenorocit. Nu e vorba de fostul nostru principe moștenitor Carol, care nenorocit este și el destul, după cum se va convinge însuși mai târziu, ci de fostul moștenitor al tronului sârbesc, de prințul Gheorghe, care se află acuma internat într'un sanator de lângă Vârșet. Acest prinț nenorocit a fost desmoștenit încă de tatăl său, de regele Petru, și internat în sanator, fiindcă odată a intrat călare într'o cafenea dela Moscova, a fost înțeles cu comuniștii pe cari i-a și ajutat cu bani, odată l-a bătut pe regele Alexandru al Iugoslaviei și mai de multeori a voit să fugă în Ungaria.

Ce mai e nou în politică?

Se deschide Parlamentul — A sosit d. Titulescu în țară — Sfatul „Mica Antante” la București —

Gazetele dela București aduc vestea, că guvernul e hotărât să deschidă Parlamentul pe ziua de 1 Iulie, urmând să se dezbătă mai cu seamă împrumutul, despre care s'a scris și s'a vorbit atâta în vremea din urmă. Cu acest împrumut, pe cât se pare, iarăș e necaz. Se spunea până ieri alaltăieri, că împrumutul e încheiat gata, având să se pună numai iscăliturile pe contract și să vie banii în țară. Acum însă, pe la începutul săptămânii, când scriem noi aceste știri, telegramele mai nouă aduc vestea, că acest mult trimbițat împrumut are un pic de piedecă la Berlin, fiindcă Germanii pun niște condiții prea umiltoare pentru țara noastră, cari nu se pot primi. Dacă Nemții vor ținea morțiș, la condițiile lor, împrumutul va fi încheiat numai în Franța și în Anglia.

În legătură cu deschiderea Parlamentului, conducătorii Partidului național-tărănesc fac știre, că rămân pe lângă hotărârile de mai înainte și vor deschide și dânsii sfatul lor parlamentar aparte, pe care l-au vestit încă demult. În acest sfat liberalii vor fi scărmanați amarnic pentru felul cum au încheiat împrumutul și pentru alte vini ce li-se găsesc în legătură cu necazurile și nevoile din țară. Ședința parlamentarilor național-tărăniști va ținea 3 zile, într'o casă luată cu bir dela Societatea gazetarilor din București.

Altă știre politică e, că d. Titulescu, întorcându-se dela Geneva, dela Sfatul Popoarelor, a sosit la București, ca să facă o dare de seamă despre cum au decurs desbaterile în pâra cu „Oftanții” unguri. Era vorba să i-se facă o primire strălucită, dar d. Duca a spus că nu trebue, cu atât mai vârtos că însuși d. Titulescu nu a dorit alaiul.

Mica Antantă la București

Sub „Mica Antantă” se înțeleg țările cari au primit ținuturi din fosta Austro-Ungarie și au tot interesul ca lucrurile să rămâie așa, precum s'au statorit în contractele de pace. Adică: România, Cehoslovăcia și Iugoslavia.

Este știut, că mai cu seamă Ungurii, împintenați de Rothermere, nu sunt mulțumiți cu contractele de pace și ar dori să le strice. În fața lor s'a alcătuit încă demult o tovarășie a Sârbilor, Românilor și a Cehoslovacilor, cari toți au de apărut câteceva împotriva Ungurilor. Această tovarășie se numește „Mica Antantă”, adică mica înțelegere, pe lângă Marea Antantă a Puterilor din Europa.

Mica Antantă ține în zilele acestea un mare sfat la București, unde se vor lua în desbatere mai cu seamă purtările din lunile din urmă ale Ungurilor,

de când cu mitralierele dela San-Gotthard și cu râcăielile lui Rothermere și ale lui Mussolini, „viteazul”.

Fără îndoială, că se vor găsi mijloace, ca d'alde Roademere și Mussolini să fie puși la locul lor, și să li-se curme pofta de a mai umbla să turbure pacea Europei!

Omul-mașină

O nouă născocire a științei omenești

Trăim în vremea născocirilor și a ciudățeniilor. Ce-ar face și ce-ar zice astăzi, de pildă, să se scoale din morți, un om, care a murit înainte numai cu cinci zeci de ani, și să vadă automobilele, aeroplanele, să audă gramofonele? De mirare ar muri a doua oară..!

Câte ciudățenii și minuni nu s'au iscodit și numai de 10 ani încoace!

S'ar părea chiar, că acum, după ce zboară oamenii ca păsările și după ce cu o cutioară la ureche putem să ascultăm muzicile și cântecetele din toate orașele mai mari ale Europei, nici nu mai este nimic de iscodit și de inventat. Însă nu este așa. Oamenii nu se odihnesc nici o clipă și aproape zi de zi auzim tot despre alte și alte șodonii.

Cea mai nouă născocire este, de pildă, așa numitul *om-mașină*. Cum vine vorba asta și ce este omul-mașină?

Un inginer american, cu numele *Wensley*, a reușit de curând să facă, din oțel și din alămuri, un chip de om, cu mâni, cu picioare, cu gură, cu ochi și cu urechi, care, purtat de electricitate, umblă, vorbește, ascultă porunci și le împlinește tocmai pe țanc, par'că ar fi făptură omenească din carne și din oase.

În orașul Washington (capitala Statelor Unite din America de Nord) a fost mai dăunând o expoziție de mașini electrice. Acolo și-a arătat inginerul *Wensley* noua sa iscodire: omul-mașină. Și încă să vedeți cum!

În mijlocul câmpului unde era aranjată expoziția, americanii au ridicat o mare statuie a lui Coolidge, președintele Statelor Unite. Statuia, până într'o zi anumită, a fost acoperită cu o pătură mare, așa că din chipul de bronz nu se vedea nimica. Aproape de această statuie acoperită, era așezat omul de oțel al inginerului *Wensley*. Când s'au adunat la deschiderea expoziției toți inginerii și domnii cei mari ai Americii, *Wensley* l-a rugat pe președintele serbărilor, să dea porunca de desvelire a statuii lui Coolidge. Președintele a făcut precum i-s'a cerut. Și, în clipa, când a rostit vorbele: Să se desvelească statuia! — omul de oțel a plecat dela locul său, a întins mâna și, trăgând de-o sfoară, pătura de pe chipul de bronz a lui Coolidge a căzut, ca trasă de-o mână vie, omenească.

Uimirea celor de față a fost însă și mai grozavă, când omul-mașină, deschizându-și gura, a strigat cu glas curat omeneș, însă ca de tunet:

— Trăiască Președintele Coolidge!

Va să zică, omul-mașină nu numai că s'a mișcat și a umblat, ci a scos și grai omenesc din gâttelejul său de oțel!

S'au minunat cum nu se poate spune și americanii, cei deprinși cu toate drăcoveniile și mașinăriile.

Și cum e făcut acel om?

Din oțele, din alămuri, din rotițe și din sârme, ascunse în măruntaiele lui, pe cari le mișcă electricitatea, după voia și după porunca iscoditorului. Acesta se așază oricât de departe vrea și mișcă un ciocănel, ca la telegrafia fără fir, iar curentul electric trece prin aer, se învâluiează până la măruntaiele omului-mașină și acesta se mișcă, umblă, vorbește, cum vrea cel ce l-a iscodit și l-a înșurubat.

La Washington au fost de față o mulțime de fabricanți, cari au adunat împreună vre-o 25 milioane de dolari, ca inginerul Wensley să mai facă și alți oameni-mașină, pe cari să-i puie la lucru prin fabrici, și la alte treburi, unde se cere muncă grea și pe pont. Că cică oamenii lui Wensley fac treabă mai bună și mai regulată decât oamenii din carne și oase. Și mai au înșușirea, că oamenii de oțel nici nu cer de mâncare, nici nu obosesc nici odată...! Oamenii aceștia vor fi puși mai cu seamă pe lângă cazanele cu fier topit, unde sunt călduri cumplite, ca să închidă și să deschidă, la ceasuri anumite, țevile pe unde curg oțelele topite. Și îi vor mai pune la gări, să sune clopoțelele când pleacă trenurile și să trige numele orașelor spre cari au de mers călătorii.

În cazul din urmă, șeful stației stă în cancelaria lui, apasă un bumb și, atunci, portarul-mașină scutură clopoțelul și strigă din răspuțeri:

— Pleacă trenul, poștiți la vagoane domnilor! Mediaș, Copșa-mică, Sighișoara, Coșalm, Brașov, Sinaia, Ploiești, București! Poștiți la vagoane, domnilor!

Așa va striga odată și odată și la Blaj omul-mașină al inginerului Wensley, când vom ajunge să folosim și noi ciudata lui născocire.

Cine o mai trăi până atunci, l-o auzi...!

Starea semănăturilor până la 15 Iunie.

În cea dintâiu jumătate a lunii Iunie, vremea a fost călduroasă în toată țara. Numai în Maramureș și în ținutul muntos al Bucovinei a fost mai rece, din care cauză pe aici au suferit mai ales pomii.

Ploi au căzut peste tot locul și pământul are destulă umezală. Prin unele județe din Moldova și Bucovina, încă tot se mai simte lipsa de ploaie.

Furtuni mai puternice au fost în partea de miazăzi a Basarabiei și pe unele locuri din Transilvania. Pagubele pricinuite de furtuni au fost puține.

Grindină încă a căzut în unele județe din țară, dar fără se aducă pagube mai însemnate.

Insemințările sunt terminate în toată țara. Se face cu sirguintă prășitul porumbului, a cartofilor și a fasolei. Tot asemenea se stropesc viile, se cosesc fânățele și se plivesc păioasele. Vremea e destul de potrivită pentru ca lucrul câmpului să se desfășure bine.

Căldura din ultimele două săptămâni a fost binefăcătoare pentru creșterea tuturor semănăturilor. Semănăturile de toamnă sunt frumoase în Transilvania, Muntenia, Oltenia, Dobrogea și ținutul muntos al Moldovei. În Basarabia și în șesul dintre Siret și Prut însă au suferit

din cauza iernei lungi și a gurilor puternice. Astfel în aceste ținuturi recolta va fi mai slabă decât în alte părți ale țării.

Semănăturile de primăvară peste tot locul sunt bune și se nădăduște o recoltă mai bună ca în anul trecut.

Fânățele, afară de câteva județe din Moldova, peste tot locul sunt frumoase. Viile sunt mai slabe ca și în anul trecut. Tot asemenea și pomii, din cauza brumelor și a înghețurilor târzii, vor da roadă mai puțină.

Starea vitelor e bună peste tot locul. Numai în județul Sibiu, s'au ivit câteva cazuri de antrax.

Pășunile au iarbă din abundență, așa că vitele nu mai duc lipsă de nutreț.

Pantahuzele...

O cerșitorie care ar trebui să înceteze!

Pantahuză! Iată o vorbă cu sunet străin, care în zilele noastre începe să fie tot mai uricioasă și mai neplăcută. Ce însemnează Pantahuză?

Pantahuză se numește o carte lungăreață, cu foi multe, subțiri, pe care o poartă oamenii cari fac colecte pentru biserici. Pentru 5, s'au 10, sau 20 de Lei, colectantul îți rupe din această carte un petec de foaie, pe care scrie: *Dar pentru biserica cea nouă din comuna cutare sau cutare.*

Aproape nu este zi lăsată de Dumnezeu să nu-ți deschidă ușa, două, trei, uneori și mai multe rânduri de pantahuzari, oameni sănătoși, sdraveni, cari se milogesc pentru 5—10 Lei, spunându-ți că adună bani pentru casa lui Dumnezeu de colo și de colo. Acești cerșitori cuvioși, îți pică la casă dimineața, la amiază, seara, în toată vremea, pe mâncate, sau pe nemâncate, pe hodină sau la muncă, de nu mai ști ce să le mai spui, cum să-i mai primești, cum să-i împaci. Și de s'o nimeri să n'ai la casa ta banii ceruți, pantahuzarii se uită urât, te măsură de sus până jos, ca niște judecători pe un vinovat de mari păcate și ieșind pe poartă îți strigă:

— *Să te alduiască Dumnezeu așa precum ne miluiești!*

În cazuri ca acestea, tu, creștin cu frica lui Dumnezeu, care ai miluit zeci de biserici mai înainte, te simți vinovat până în adâncul inimii și te gândești cu groază la iadul pe care ți l-ai câștigat cu lipsa ta de 5 lei mărunți...!

Și, la adică, pentru ce adună temuții pantahuzarii ai zilelor noastre? *Pentru ridicări sau reparații de biserici.* Scopuri foarte creștinești și mărețe, fără îndoială. Cinstit lucru este ca fiecare sat, fiecare parohie să-și aibă biserica sa nouă, mândră și frumoasă.

Deci scopul pantahuzelor este nobil, frumos și vrednic de laudă. Însă care-i rezultatul acestor colecte pe țară?

Pantahuzarii, de obicei oamenii cei mai isteți și mai harnici dintr'o comună, 10—12 sau și mai mulți, cari umblă câte doi la o carte, nu-și lasă gospodăriile lor pe de geaba, ci își socotesc plată pentru zilele și vremea pierdută. Plata lor este a 25-a parte din ceea ce colectează. Vasă zică, la toată suta de lei Lei, pantahuzarii iau 25 lei. Dintr'o mie iau 250 Lei. Din zece mii, 2500 Lei. Și așa mai departe.

Mulți dintre dânșii umblă întreg Ardealul săptămâni și luni întregi, ca să se întoarcă acasă cu 8—10,000 Lei. Uneori însă, colindă toată țara, din Tisa în Nistru, ca să adune această sumă, în vreme de 2—3 ani.

Șatunci ne întrebăm:

— Se plătește, să bată țara dealungul și dealatul, 2 oameni, în vremea verii sau a toam-

nei, pe timpul celui mai sorgoș lucru, ca să se întoarcă cu 5—6 mii de lei câștig curat pentru sfânta biserică din satul lor? Ș'apoi la câte umilinte, la câte vorbe aspre și huiduiești, nu se supun acei oameni, pentru neînsemnata sumă cu care se întorc acasă? De câte ori nu sunt alungați ei, de prin cafenele și de prin trenuri, numai arătându-și pantahuzele? Că lumea s'a săturat de danii, mai cu seamă astăzi, când banii se câștigă atât de greu și la sate și la orașe.

— Bine, veți zice, dar atunci ce fac satele sărace, fără biserică? Oamenii săraci să nu aibă nici măcar o căsuță întru slava lui Dumnezeu? Să rămâie, și în România mare, tot cu bărnele afumate și scofălcite, în cari s'au rugat iobagii de ieri și de alaltăieri? Câte biserici nu s'au ridicat din danii cuvioase! Ș'atunci să nu mai poată omul sărac, nici măcar să cerșească într'un scop atât de măreț, ca o biserică nouă?

Aici răspundem cu un fapt de cea mai mare laudă, prin care oameni săraci s'au făcut biserici frumoase și trainice numai din puterile lor, fără cerșitorie, și fără Pantahuze. Pomenim ca pildă pe vrednicii săteni greco-catolici din comuna *Biseni*, județul Târnava mică, din apropiere de Blaj, cari sunt o mână de oameni și au astăzi o biserică de toată frumusețea, clădită din bărne și dată cu var, care face cinste întregului ținut al Secașului! Și n'au cerșit un ban și n'au pornit pe țară nici o foaie de Pantahuză!

Dacă s'ar fi gândit să-și clădească biserică măreață de zid, a fală și a mândrie, n'ar fi putut. Ș'atunci s'au zis:

— Clădim cum putem, după puterile noastre. Dacă dorim să-i fie plăcută lui Dumnezeu jertfa satului, vrem să fie numai sudoarea și truda noastră!

Și azi sunt mândri că au izbutit. Și sunt fericiți, că biserica lor de lemn, așa mică cum e, e chiar a lor și toată a lor. Nu-i nimic de cerșit într'ansa. Nici un cui, nici o figlă.

Tot așa și-au făcut biserica lor Români greco-catolici din comuna *Fărău*, județul Alba, tot fără Pantahuze și fără milogeli și umilinte. O mână de oameni și ei, săraci și trudiți, ca toți sătenii din zilele noastre.

Să mai vorbim de *Alecuș*, de *Ciugudul de jos* și de alte sate, cari își clădesc acum biserici fără Pantahuze și fără cerșitorii?

Toți aceștia și-au măsurat puterile și s'au apucat să facă ce pot și cât pot, fără să-și poarte pantahuzarii pe țară, ca să-i huiduiească străinii și să-i alunge chelnerii de prin cafenelele Clujului și ale Bucureștilor.

Noi nu suntem în potrivă ca satele sărace să ceară ajutoare dela creștinii miloși. Dar acestea ajutoare să se ceară prin cercularele Consistoarelor ori prin colecte făcute de către gazete (a se vedea daniile frumoase cari curg la „Unirea” din Blaj pentru parohia Șoimuș, unde nu sunt sume de milogeață, ci mii și sute la câte un nume).

Pantahuzarii, în loc de bani, culeg mai mult amărăciuni și rancună, că în zilele noastre cerșitoriile sunt disprețuite și huiduite. E și păcat, să bată drumurile cei mai isteți și mai zdraveni oameni de prin comune, ca să iasă din câte un sat cu 20—30 lei, culeși de ceea ce mai mulțorii cu huiduiești...!

Un creștin.

Cu cât crește populația României într'un an. După cele mai nouă date statistice, populația României a crescut în anul 1926 cu 234,916, dintre cari 220,415 la sate și 14,501 la orașe, așadară cu aproape un sfert de milion.

Școala de cântăreți bisericești din Blaj

— Câteva propuneri în legătură cu ea —

În ziua de 15 Iunie s'a sfârșit întâiul semestru (jumătate de an) al anului școlar 1928, la școala de cântăreți din Blaj, și candidații noștri de cantori s'au împrăștiat pe la vetrele lor. Trei luni de zile ei își vor putea vedea de lucrurile câmpului, ca în 15 Septembrie să vină iarăși la Blaj și să continue a se pregăti pentru frumoasa chemare de cântăreț bisericesc.

Cu acest prilej nu strică, să facem o scurtă reprivire asupra acestei școli, cea mai nouă la Blaj, și una dintre cele mai de lipsă pentru biserică noastră.

Până la anul 1923 pe cântăreții bisericești îi pregătea bătrânul profesor de cant al școlilor din Blaj, vestitul cântăreț Aron Papiu, sau, după cum îi zice toată lumea, baciul Papiu. În anul 1923 Preăveneratul Consistor Arhiepiscopesc a hotărât, să se deschidă un curs de cantori în regulă, la care, pe lângă tipic și cant, să se propună și religie, română, istorie, geografie, matematică, igienă, economie și muzică, cu un cuvânt tot de ce are lipsă un cântăreț bisericesc. Acest curs de cantori însă nu s'a ținut decât de patru ori, la 1923, 1924, 1927 și 1928. În cei trei ani de până acuma au primit diplome cam 240 de cântăreți bisericești, iar anul acesta vor primi tot cam 80, așa că numărul diplomelor date va fi de 320.

În 320 de biserici așadară vor cânta de aici înainte cântăreți mai bine pregătiți decât până acuma; în 320 de biserici din cuprinsul Ardealului acești cântăreți bisericești vor cânta aceleași melodii dulci și frumoase cari răsună în catedrala din Blaj; în 320 de parohii acești cantori vor avea să propovăduiască cultura însușită la Blaj, dragostea față de Blaj și alipirea și supunerea față de scaunul sfântului Petru și de mama Roma cea bătrână.

Când ne gândim la cele trecute vremi, școala noastră de cantori este un mare pas spre unificarea cântărilor noastre.

Pe noi însă nu ne indostulește aceasta. Noi am dori o școală de cântăreți bisericești în toată regula, cu zidirea ei proprie și cu internatul ei. În această școală să fie primiți numai absolvenții alor 7 clase primare sau alor 3 clase de gimnaziu. Cursul de cantori să țină doi ani, și toți candidații să fie obligați a locui în internat. Materiile ce li-se vor propune, să fie aceleași, punându-se însă cel mai mare pond pe muzică și tipic.

Muzica este materia de competență a școlii de cântăreți bisericești și nici unul dintre ei n'ar trebui să primească diplomă, până nu cunoaște notele, nu știe cânta la violină sau la ormoniu și nu știe conduce un cor.

Chemarea cântăreților bisericești este de aici înainte, să formeze coruri bisericești la sate și să le știe conduce spre mărirea lui Dumnezeu și spre desfătarea credincioșilor. Învățătorii sunt ai statului și se depărtează tot mai mult de biserică. În parohii curat unite funcționează de multe ori învățători ortodocși, dela cari nu poți cere să aibă dragoste față de biserică noastră, iar noi nu putem rămânea fără coruri bisericești la sate. În 10—20 de ani fiecare biserică ar trebui să-și aibă corul ei propriu, ca să legăm și astfel tot mai mult pe credincioșii noștri de biserică.

La romano-catolici sunt organele, cari foarte mult atrag poporul la biserică; la noi, durere, lipsesc organele și acest lucru ar trebui să-l facă corul bisericesc, pentru conducerea cârui om mai potrivit decât cantorul nu poate să fie.

Cum putem însă ajunge la aceasta? Nu cumva este aceasta cu neputință? Părerea celui

ce scrie aceste șire este, că toate le putem face, numai voință și bunăînțelegere să avem. Iar calea pe care trebuie să mergem o vom arăta într'un articol viitor.

Un profesor

DE PRIN SATE.

Pomenirea eroilor

Apălină, 3 Iunie

În 3 Iunie, ziua de Rusale, s'a ținut o frumoasă serbare în comuna Apălină întru pomenirea alor 45 eroi — fii ai aceleiași comune — căzuți în războiul din 1914—1920.

Serbarea s'a început la ora 2 după amiază, când tot poporul, îmbrăcat în haine de sărbătoare, s'a adunat la casa comunală, de unde au plecat cu toții la biserică. La sfârșitul Inseratului, tot poporul, fără deosebire de confesiune, în frunte cu preoții, a plecat la cimitir.

Serbarea o deschide pâr. Maxim Sârbu prin o vorbire calduroasă în amintirea eroilor morți pentru patrie și pentru desrobirea neamului nostru, asemenea eroilor legendari Horea, Cloșca și Crișan.

Vorbește apoi preotul reformat, care în cuvinte pline de însuflețire arată vrednicia celor ce și-au jertfit viața pentru patrie, având în suflete credința în Dumnezeu și alipirea față de învățătura bisericeii. O copilă orfană de războiu instruată de dl învățător Alexandru Roman, recitează câteva poezii ocazionale, cari au stors lacrimi din ochii tuturor.

Dl notar Nicolae Șuteu în câteva cuvinte anunță poporul, că întru amintirea eroilor față de cari avem datoria de a nu-i da uitării, a întocmit un tablou frumos în care sunt așezate fotografiile celor 45 eroi.

Poporul, foarte mulțumit de această faptă nobilă a dlui notar, îi aduce celea mai calde mulțumiri.

În urmă pâr. Maxim Sârbu mulțumește tuturor, pentru participarea în număr așa de frumos la aceasta pioasă comemorare.

Alexandru Oltean, tinărul.

Haine, cari țin aproape o jumătate de veac

Un fabricant de stofe de haine din Anglia a fabricat haine așa de tari, că nu se rup numai după ce le porți 30—40 de ani. Invenția acestui fabricant stă în aceea, că stofele obișnuite le-a înmuiat într'o zeamă metalică — zeamă făcută din nikel și alte pietrii prețioase. Hainele făcute din stofe înmuiate în această zeamă nu se rup cu anii. Le poate purta un om 40 de ani într'una, fără să se strice.

În ce chip se pregătește zeama aceea metalică, fabricantul nu voiește să descopere.

Orice stofe se pot înmuia în această zeamă.

Astfel de stofe vor fi foarte bune și folositoare mai ales bărbaților și oamenilor săraci. Femeile însă, cari umblă mult după modă, nu se prea bucură de acestea haine.

Leac bun contra pișcăturilor de țânțari

Țânțarii sunt cei cari împrăștie frigurile (paludismul). De aceea e bine ca, mai ales în locurile unde sunt țânțari, și oamenii zac de friguri, — toată lumea să-și frece obrazul, mâinile și gâtul cu foi de pras (un fel de ceapă). De mirosul și de gustul prazului nu se apropie țânțarii, iar oamenii nu se îmbolnăvesc de friguri.

Când vor fi Paștile în anul viitor

Sfântul Sinod al bisericii ortodoxe române a hotărât în ședința sa din 13 Iunie, că anul viitor Paștile se vor sărbători la 31 Martie. Arhiepiscopul bisericii noastre vor primi abia seamă și ei data aceasta, cu atât mai ales, ca și apusenii atunci își vor sărbători Paștile în anul 1929.

Universitatea populară „N. Iorga” dela Vălenii de Munte își începe cursurile la 1 Iulie, ținând până la sfârșitul lunii. În vara aceasta se împlinesc 20 de ani de când în mosul profesor N. Iorga a început aceste cursuri, cari atâta lumină au adus țării. Am dori ca cât mai mulți preoți și învățători să ia parte la aceste cursuri, înscriindu-se din bună vreme la d. Ilie Ardeleanu, secretarul cursurilor, București, Bulevardul Schitu Măgureanu, 1.

Groză mare pe o stradă a Clujului. Vinerea trecută după masă automobilul Nr. 101 din Turda, proprietatea dlui Marcu Petru stătea lângă o casă din strada Feleacului, în care intrase șoferul. Deodată automobilul pleacă singur, se vede stricându-i-se frâna, și o ia pe deal în jos. Oricine își poate închipui groaza oamenilor de pe stradă. Noroc că un șofer, care se afla din întâmplare pe acolo văzând automobilul fără stăpân, l-a oprit astfel s'a încunjurat pe de o parte și neterțirile, iar pe de alta și stricarea automobilului. Poliția a luat proces verbal cu proprietarul automobilului, pe care-l va pedepsi, dacă-l va afla de vină.

Grijiți-vă biletele de tren. În stăruie conducerea C. F. R. a observat și ea, că hoții se fac cu biletele de călătorie pe tren. Chiar de aceea a poruncit ca, începând cu ziua de 1 Iulie, nimeni să nu poată eși din gară fără de a-și preda biletul oamenilor puși să păzească la eșirea din gară. Ceice se vor afla neavând la ei biletele de călătorie, vor fi deținuți și predați poliției sau jandarmeriei spre aspră pedepsire.

O broască țestoasă uriașă. Niște pescari din Franța au eșit în largul mării să prindă pește. În loc de pește însă au prins o uriașă broască țestoasă, care cântărește 230 kgr. Lungimea acestei broaște este de 1 metru 70 centimetri, iar lățimea de 1 metru 20 cm.

Avioane sfărâmate de furtună. În noaptea de 14 Iunie 21 de avioane militare franceze mergeau dela orașul Nancy spre Le Bourget. S'a iscat însă, pe neobservate, o furtună groznică, care a sfărmat 6 avioane. 4 au reușit să se cobească, iar de soartea celorlalte 11 nu se știe nimica.

Călare dela Paris la București. Dșoara Rochel Dorange a plecat înainte cu o săptămână dela Paris călare, cu gândul de a ajunge la București. Dela Belgradul Sârbiei însoțește dl colonel I. Păun, cu care împreună au sosit Vineri în țară, în comuna Morărești. De acolo au luat-o spre Timișoara, Lugoj, Deva, Oravița, Săliște, Sibiu, Avrig, Făgăraș, Brașov, Predeal, Sinaia, Breaza, Câmpina, Ploiești, Tâncăbești, Băneasa și București.

Canonul Bunea va avea în sfârșit și el o cruce de piatră la mormânt. Sunt aproape 19 ani de când canonul Bunea, marele învățat al bisericii noastre, își doarme somnul de veci în cimitirul Blajului. O cruce simplă de lemn arată locul unde s'a prefăcut în pământ trupul frumos al acelui mare bărbat al neamului nostru.

Iată însă că dl ministru Lapedatu și-a adus aminte de cele făgăduite la masa mitropolitană din Blaj, în ziua de 15 Maiu a anului acestuia, și a trimis 50,000 de lei, din cari să se ridice un vrednic monument nemuritorului Bunea. Fapta dlui ministru se laudă de sine, iar noi nădăjduim să vedem în curând monumentul vrednic de mult.

„Italia“ ruptă în două de un munte de gheață. Abia acuma se știu amănuntele nefericirii dirijabilului „Italia“. Era o vijelie grozavă, de nu se mai vedea nimica. Conducătorii balonului și-au pierdut orientarea și balonul a fost dus de furtună în toate părțile. Văzând că benzina este pe sfârșite, iar vijelia nu slăbește de loc, generalul Nobile a hotărât să se coboare, cu toată bine știa că oriunde s'ar cobori numai de munți de gheață ar da.

Intr'adevăr, cât ce au început să se coboare, dirijabilul s'a și lovit de un munte de gheață, care a tăiat dirijabilul „Italia“ obiu în două. Iatăce s'a produs lovitură, gazele, cari țineau în aer dirijabilul, au început să iasă, iar oamenii au rămas în odaia dirijabilului. Generalul Nobile a mai telegrafat că câțiva oameni dintre însoțitori au mâinile și picioarele înghețate. Doi înși s'au ales cu picioarele rupte. Partea dirijabilului unde se aflau motoarele, au fost târâte la 40 kilometri pe o insulă plutitoare de gheață, pe care vântul o împinge tot mai departe spre răsărit. Despre aceștia generalul Nobile nu mai are nici o știre. Călătorii sunt acuma împărțiți în trei grupe: Nobile și 5 însoțitori, dintre cari doi răniți, se află lângă dirijabilul sfărmat, alți șapte pe insula plutitoare spre răsărit, iară trei oameni au plecat ca să caute pământul.

Mâncare ar avea pentru trei luni, dar n'au cu ce și face foc, și este frig al naibi, iară urșii de mare au dat de ei și n'au arme, cu ce să se apere. Bun e Dumnezeu, dar cu greu vor putea scăpa cu viața. Știrile cele mai nouă ne spun că de două zile generalul Nobile nu mai dă nici un semn de viață.

Cum să lipim farfurile de porțelan. Frecăm cele două fețe ale spăturii foarte bine cu zamă de usturoi (ai) și apoi le lipim. Sucul de usturoi uscat lipește foarte bine. Pottim și încercați, nu e lucru mare.

Trei copii, deodată. Femeia Voicu Bădică din comuna Uslubei, satul Capugiu, de lângă Constanța, a dat naștere la trei copii, dintre cari unul fecior și celelalte două fete. Atât mama cât și copiii sunt sănătoși pe deplin.

Mare nenorocire de tren în Germania. Acceleratul München — Frankfurt a deraiat în ziua de 10 Iunie în stațiunea Siegesdorf. Sunt 24 morți, șapte greu și 11 mai ușor răniți.

Lovită de trăsnet. Ni-se scrie din comuna Sănmihalul de Câmpie, jud. Cluj: Astăzi în 12 Iunie, pe la ceasurile 10 și jumătate, s'a lăsat asupra comunei noastre o furtună grea cu trăsnete și fulgere. Fetița *Maria Boariu*, elevă în clasa a 5-a școlii primare, s'a întors chiar atunci din câmp, după ceva haine, spre a se scuti de ploaie. Un trăsnet s'a descărcat tocmai asupra bieteii copile, omorându-o pe loc. Oamenii, când s'au întors seara dela muncă, au aflat-o cu trupul ars și cu

hainele rupte. *Maria Boariu* a fost una dintre cele mai bune școlărițe din sat. Nu se putea face teatru sau producție la școală, fără dânsa. Învățătoarea *Maria Finta* din Blaj o laudă într'una pentru purtările ei frumoase și pentru mintea pe care i-a dat-o Dumnezeu. A plâns-o întreg satul pe biata *Marioara Boariu* — *Constantin Gorea*, abonat al foii.

Tunelul Teliu amenință să se prăbușească. Înainte cu câțiva ani statul nostru a hotărât să deschidă o nouă linie de cale ferată peste Brașov la Galați. În scopul acesta s'au și început lucrările de lipsă, dar mai ales construirea tunelului Teliu, care este cel mai lung în România, de aproape patru kilometri. Inginerii au și găurit stânca, urma numai să se zidească tunelul pe dinlăuntru. Iată însă că într'o bună zi statul nu mai vrea să plătească cheltuelile împreunate cu zidirea tunelului, inginerii le dau drumul lucrătorilor și lucrul rămâne baltă.

Dar Dumnezeu nu bate cu băta. Știrile cele mai nouă ne vestesc trista veste, că tunelul Teliu, sfredelirea căruia l-a costat pe stat câteva sute de milioane, amenință să se prăbușească. Suntem curioși, ce măsuri va lua guvernul.

În școlle din Germania bătaia nu este interzisă. În legătură cu o pără a unui părinte din Polonia, curtea de Apel din orașul Bydgosse a adus o sentință uimitoare. Pe învățătorul *Marian Jablonski* adevărat l-a achitat, pe baza că legile germane, cari sunt încă în vigoare în Polonia, permit bătaia în școli, pedepsind pe învățători numai atunci, când bătaia întrece marginile.

Legea germană este de fapt foarte bună. Bătaia în școli este adevărat de multeori de lipsă, mai cu seamă când e vorba de copiii cei răi cu cari nici părinții nu pot birui altfel. Bine înțeles că învățătorii, cari se dedau la bătaii mai mari și prea aspre, sunt pedepsiți și în Germania, dar aceștia sunt foarte puțini, abia 1 la 1000.

Elefantul în bucătărie. Într'un oraș din America se află un circ, care avea un elefant foarte drăguț, cu numele *Bebe*. Acest elefant știa multe drăcii și toată lumea îl desmierda și-l iubea. Seara juca în circ, iar ziua se odihnea într'un grajd, anume făcut pe seama lui. În vecinătatea grajdului era o cârciumă, în bucătăria căreia fierbea, ca de regulă, un bucătar.

Zilele trecute bucătarul a eșit până afară, ca să-și vadă de niște lemne. A stat cam mult afară bagseama, că pe când să intre în bucătărie, se întâlnește, nas în nas, cu elefantul circului. El se sperie de elefant, elefantul de el, și deodată se trezește în obraz cu fiertura gătită pentru prânz. Ce se întâmplase adevărat? Elefantul a intrat în bucătărie și i-a mâncat toată fiertura, dar încă n'o sorbise întregă, când a intrat bucătarul, așa că s'a speriat și el, și astfel i-a aruncat fiertura în obraz cu botul său cel lung.

Regina frumuseții de pe lume. Săptămânile trecute s'a ținut în Galveston (America) alegerea reginei frumuseții de pe întreg rotogolul pământului. La această alegere fiecare țară și-a trimis pe regina frumuseții din țara respectivă, așa că comisia n'avea de lucru decât cu regine.

Rezultatul alegerii este următorul: Regina frumuseții de pe întreg rotogolul pământului a fost declarată dsoara *Ella von Henson* din Chicago, ea primind premiul cel dintâiu. Al doilea premiu l-a primit dsoara *Allain* din Franța, iar al treilea dsoara *Maracci* din Italia.

Europenii însă sunt foarte supărați fiindcă și anul trecut tot americană a primit premiul întâiu.

A ars în aeroplan. În ziua de 11 Iunie locotenentul *Petrovici*, dela grupul 3 aviație de recunoaștere din Galați, s'a urcat pe un avion ca să facă o recunoaștere. După ce a făcut mai multe sboruri, a încercat să se coboare, dar s'a stins motorul. Astfel avionul s'a aprins și el a ars cu avion cu tot. Pe când a ajuns pe pământ, era deja cărbune, atât el cât și avionul. În mormântarea i-s'a făcut la Brăila.

† **Cornelia Pop** elevă în cl. III. a liceului greco-catolic român de fete din Blaj, fiică-D-nei preotese văd. *Silvia Pop* din Blaj, după o scurtă și dureroasă boală, împărțită fiind cu sf. Sacramente ale muribunzilor, și-a dat ingerescul suflet în mâinile Creatorului, Duminecă, în 17 Iunie 1928, la orele 23 1/2 în vârstă de 14 ani.

Înmormântarea s'a făcut Marți, în 19 Iunie, în cimitirul gr.-cat. din Blaj.

Fie-ți ingerii aproape, Somnul dulce!

Din viețile Sfinților

Sfânta Paula

Familii renumite din Roma în veacul al patrulea au părăsit una după alta închinarea la idoli și s'au înșirat sub drapeiul lui Hristos, sub care și-au câștigat mai mare laudă, ca dacă ar fi primit-o ca moștenire dela strămoși. Urmașa unei astfel de familii a fost și sf. Paula. Tatăl ei *Rogat* se trăgea dela *Agamemnon*, fost învingător în războiul traian; mama ei *Blezilla* se trăgea dela *Scipioni* și *Grachi*; bărbatul ei *Foxoțiu* se trăgea din neamul lui *Iuliu Cesar*.

Paula s'a născut la 347. Atât ca fată cât și ca nevastă, evlavie și umilința le-a deprins în mod deosebit, deși pentru a urma împerechirile casnice, a luat parte și la strălucirea și pompa lumească. Era de treizeci și doi de ani când și-a pierdut soțul. A rămas văduvă cu cinci copii: sf. *Blezilla* (Ianuar 22), *Paulina* soția lui sf. *Pamac* (Aug. 30), sf. *Eustochia* sau *Iulia* (Sept. 28), *Rufina* și micul băiețuș *Foxoțiu*. În această stare tristă și-a căutat mângăierea la acela, care singur e în stare a o da temeinic. Și-a propus să nu se mărite mai mult; să abdică de toate mândriile lumii; să se mute din cercul rudeniilor strălucitoare; cu un cuvânt să moară lumii ca să poată trăi lui Hristos. O parte din averea sa cea mare a împărțit-o între servitori și alți oameni lipsiți, podoabele femești le-a lăpădat, pe copii i-a crescut în frica lui Dumnezeu cu așa succes, încât mai târziu sf. *Ieronim* n'a stat la îndoială a scrie despre această familie către *Leta*, nevasta lui *Foxoțiu* (nora *Paulei*), că însuș *Iupiter* s'ar fi făcut creștin dacă ar fi avut așa neamuri. Casa *Paulei* a devenit biserică a virtuților. Sf. *Pavel* scriind despre văduve către *Timoteiu*, laudă pe acele, care își copiii, primesc pe cei străini, spală picioarele sfinților, adevărat se bucură de veniți, ajută pe cei năcăjiți și fac toate faptele cele bune (I Tim. 5, 10). Acestea toate le-a implinit sf. Paula. După aceea însă cu mai mare lăpădare de sine s'a despărțit cu totul de Roma și luând pe una din fetele ei, pe *Eustochia*, s'au mutat în răsărit.

Cu mare durere s'a depărtat dintre neamurile ei. În insula *Cipru* a cercetat pe sf. *Epifan*; în *Antiochia* pe sf. *Paulin*, cari în zilele când au fost în Roma, au aflat în casa *Paulei* ospitalitate. După aceea a cercetat locurile mai însemnate ale pământului sfânt. În *Ierusalim* a înbiat-o guvernatorul cu locuință strălucită, dar ea a ales un adăpost nepreten-

țios și de acolo a cercetat, a stropit cu lacrimi și sărutat cu adâncă umilință locurile sfințite de picioarele, sudorile și sângele dulcelui Mântuitor. De aici s'a dus la Viflaim și a întemeiat două claustre. Conducerea claustrului de bărbați a încredințat-o lui sf. Ieronim, iar claustru femeilor l-a condus ea, împărțindu-l în trei clase. În clasa primă erau cele cari se trăgeau din familii înalte, în a doua, cele din familii mijlocii, iar în a treia cele din familii de jos. Fiecare clasă lucra separat, dar rugăciunile le făcea împreună. Fiecare mergea la biserică sub conducerea stăruții proprii lor clase. Sf. scriptură, pe care Paula și fata ei Iulia o știau foarte bine, erau îndatorate s'o citească cu sârguință și aceste femei. Psalmii îi cântau în limba jidovească, pe care Paula și Iulia o vorbeau perfect.

Dela începutul văduviei, într'atâta a înaintat în lăcrimarea și chinuirea trupului, încât sf. Ieronim, care i-a fost spiritual, și alții, au dojenit-o ca să se rețină, pentru a-și cruța ochii cel puțin pentru a citi evanghelia. Paula avea obiceiul să răspundă așa: „Trebuie să-mi urățesc fața, pe care contra poruncii lui Dumnezeu am uns-o de multe ori, am văpsit-o; să-mi chinuiesc trupul care a trăit în multe plăceri; răsul îndelungat îl împlinește plânsul, hainele fine să le schimbăm cu saci de păr; care am plăcut bărbatului meu și lumii, doresc să plac lui Hristos“. Ținea posturi stricte, trăia cu zarzavat și legume păstăioase, dela vin se reținea cu totul. Când era bolnavă sf. Ieronim și episcopul Epifan o îndemneau, să bea pentru susținerea corpului vin: însă după mărturisirea lui Epifan nu au putut-o îndupleca: „Am ajuns acolo cu stăruințele mele, că aproape ea m-a înduplecat pe mine, că în timpul acesta al bătrânețelor să nu beau vin“. Despre umilința ei scrie sf. Ieronim: „Precum strălucirea razelor solare spălăcește, ba încă acopere, strălucirea stelelor, așa întrecea umilința Paulei pe a celorlalte femei de pe Pământul sfânt. Ocolind mărirea, a meritat mărirea, care însoțește virtutea ca umbra și părăsește pe aceia cari râvnesc după ea; râvnesc însă după desprețuitoarii ei“. — Când copiii i-au murit, a răbdat lovitura cu încredere în Dumnezeu. Mai întâi pe fica sa Iulia și pe celelalte femei le-a crescut cu mare succes spre cele bune. Celor mai tinere le-a ordonat posturi stricte, pentru domolirea focului trupesc, având obiceiul să spună, că mai bine să sufere stomacurile acestor fete decât mintea lor.

I-a servit spre mare mângâiere, că în Roma, una dintre nepoate, fetița lui Toxoțiu, mica Paula, deși încă numai în leagăn și între jucării de copii, cânta Aliluia și o amintea de multe ori, pe ea și pe Iulia. Viața ei, virtuoaasă și-a încheiat-o la vârsta de 56 ani fiind îngrijită cu multă gingășie de Iulia. Și-a făcut tocmai cruce pe gură când și-a dat sufletul. În pământul sfânt, unde Paula a locuit douăzeci de ani, s'a lătit iute vestea morții ei. Episcopi, preoți, eremiți și foarte mulți cerșitori, cărora le-a fost adevărată mamă, s'au adunat împreună la înmormântare. Episcopii au dus pe umeri trupul sfintei văduve și l-au îngropat în peștera în care s'a născut Domnul nostru. Pe Iulia cu mare greutate au putut-o reținea dela trupul mamei sale, pe care l-a umezit cu lacrimi. După moartea ei a preluat conducerea mănăstirii Iulia și mai târziu mica Paula care a venit acolo și a fost crescută de Iulia.

De bucuriile lumii s-a dat la o parte, de bună voie a rămas săracă, propria ei cruce a purtat-o cu bucurie și singura dorință a ei a fost să placă lui Hristos. Jertfa aceasta mare a avut și răsplătă mare.

După I. Zalka

Zulnia Todica.

Prinzătoare de muște

Vara sunt multe muște peste tot locul. Și oamenii încearcă în tof chipul să se apere și să se scape de ele. Intrebunțează hârtie cleioasă, hârtie otrăvită, oțet și altele. Acestea sunt tot mijloace iscodite de om.

Se găsește însă și în natură mijloace minunate, prin cari se pot prinde și omori muștele, gândacii și alte gănganii stricacioase. Anume sunt câte-va buruieni, cari așa sunt întocmite, încât ori ce muște, cari are îndrăsneala să se pună pe frunzele lor, sunt prinse și omorite.

Cea mai cunoscută buruiiană prin-zătoare de muște este *Roua cerului*. Crește prin locurile mlăștinoase, pe unde cresc și mușchii numiți Coada mâtei de baltă — Sphagnum. Se găsește și la noi în țară prin livezile umede din Moldova și Transilvania.

Roua cerului este o buruiiană mică, cu frunzele ca niște linguri. Pe dos frunzele sunt netede, pe fața de asupra însă au peri mărunți, măciucați. Pe măciuca fiecărui păr se găsește o picătură limpede ca apa și lipicioasă par'că ar fi unsă cu cleiu.

Din cauza picăturilor cleioase de pe peri, cari seamănă cu roua, se și numește această buruiiană *Roua cerului*. Învățații îi zic *Drosera*, ceea ce înseamnă „acoperită cu rouă“.

Inflorește prin Iulie-August. Semințele îi sunt mici și lungărețe. Seamănă cu un fus.

Nime n'ar băga în seamă această buruiiană mică, dacă n'ar avea frunzele cu peri așa de cleioși cari slujesc la prinderea muștelor.

Și e minunată această capcană a muștelor.

Muștele umblând după hrană peste tot locul, zăresc și roua limpede de pe frunzele acestei buruieni. Cred că e ceva bun de mâncare și aleargă numai decât acolo. Dar abia se pun pe frunze și îndată simțesc, că nu se mai pot desface. S'au lipit de perii cleioși de pe frunză. Dau din aripi și din picioare și cearcă în tot chipul să scape. Mișcându-se într'una, ating și alți peri cleioși — măciucați, de cari se lipesc și mai tare. Așa că în loc să scape din capcană mai tare se încurcă. Și după trudă de cel mult un ceas, muștele mor.

Dar nu-i destul numai, că muștele se lipesc de perii de pe frunze, ci pentru ca capcana să fie și mai îngrozitoare, însași frunza se îndoaie peste nefericita muscă și o acopere așa, că nu se mai vede. Așa îndoită stă frunza aproape două zile. În vremea aceasta din frunză mustește un suc asemănător cu sucul din stomacul animalelor. Acest suc topește toată carnea moale a muștei, așa că nu rămân numai părțile mai tari și mai scortșoase: picioare, aripi,

După ce musca a fost topită, frunza se desface, perii se ridică și rămășițele sunt împrăștiate de vânt.

Se pare dar, că Roua cerului nu este numai o prin-zătoare de muște, ci este și mâncătoare de muște. Mulți cred, că aceasta buruiiană se hrănește cu carnea topită a muștelor. Și luând în seamă, că ea crește prin locurile sărace, cu puțină hrană, unde abia pot crește mușchii, se prea poate, că se hrănește și cu carnea muștelor pe cari le prinde.

La tot cazul însă iscusința cu care Roua cerului prinde muștele și le topește carnea, este una dintre cele mai minunate întocmiri, cu cari Dumnezeu, a înzestrat neamul plantelor.

Ion Popu-Câmpeanu.

Ioan Oltean la fabrică. Cu abonamentul sunteți în regulă atât pe anul trecut cât și pe anul acesta.
George Gabor în D. Abonamentul în suma de 180 Lei l-am primit.

Ștefan Răhăian I. Ștefan, Leor. Am primit abonamentul în suma de 90 lei. Gazeta o vei primi regulat.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Cele mai acomodate cărțile ca premii pentru examene sunt fără îndoială broșurile apărute în

Biblioteca „Cărțile Bunului Creștin“

cari sunt și bune și ieftine.

- Nr. 4. *Darul lui Dumnezeu*, 64 pag., 6 lei.
- Nr. 5. *Adevărata fericire*, 64 pag., 6 lei.
- Nr. 6. *Tălcuirea apostolilor din Duminicile de peste an*, 400 pag., 50 lei, plus portu postal, de fiecare broșură câte 1 leu.

Se pot comanda dela: *Librăria Seminarului teologic, Blaj, jud. Târnava-Mică*.

Prăvălie nouă de pielărie

s'a deschis la Blaj Strada Regele Ferdinand Nr. 54 sub firma

„Minerva“

unde se vinde tot felul de pielărie, talpă, opinci, unelte pentru pantofărie și

toate accesoriile cu prețuri solide.

(509) 3-3

RECLAMA

„este sufletul comerțului“